Covid-19 Aile Enfeksiyonu Korkusu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Covid-19 Aile Enfeksiyonu Korkusu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19361

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

COVID-19 Aile Enfeksiyonu Korkusu Ölçe?i, pandeminin yayg?nla?t??? dönemde bireylerin kendilerinden çok aile üyelerinin enfekte olma ihtimaline yönelik ya?ad?klar? kayg? ve korku düzeyini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, orijinal bir ölçe?in Türk kültürüne ve diline **uyarlama** çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r. 2021 y?l?nda yay?mlanan bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik kan?tlar?n? sunarak, **salg?n psikolojisi** ve aile sa?l??? alan?ndaki ara?t?rmalara önemli bir katk? sa?lam??t?r. Ölçek, özellikle bireyin **psikolojik stres** tepkilerini aile merkezli bir bak?? aç?s?yla de?erlendirmeyi hedefler.

Bu 6 maddelik k?sa ölçek, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda h?zl? ve etkin bir ?ekilde uygulanabilme avantaj?na sahiptir. Temel amac?, COVID-19 tehdidi alt?nda aile bireylerinin sa?l???na dair duyulan yo?un **korku** ve **endi?e** seviyelerini nicel olarak belirlemektir.

Anahtar Kelimeler

COVID-19, aile korkusu, enfeksiyon, psikolojik uyarlama, geçerlik, güvenirlik, pandemi, sa?l?k kayg?s?.

Yazarlar

Gülcan Bahçecio?lu Turan, Zeynep Özer, Tu?ba Aytekin Ayd?n.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, COVID-19 pandemisi sürecinde bireylerin, kendilerinin hastalanmas?ndan ziyade, çekirdek ve geni? aile üyelerinin virüsle enfekte olma ve ciddi sa?l?k sonuçlar?yla kar??la?ma ihtimaline yönelik ya?ad?klar? özgül korku düzeyini ölçmektir. Bu ölçek, özellikle **aile merkezli kayg?** (familial anxiety) üzerine odaklanarak, genel pandemi korkusu ölçeklerinden ayr?l?r.

Ara?t?rmac?lar için bu ölçek, pandeminin aile dinamikleri ve bireylerin ruh sa?l??? üzerindeki etkilerini incelemede standart ve geçerli bir araç sunar. Elde edilen veriler, halk sa?l??? müdahalelerinin ve psikososyal destek programlar?n?n **hedef kitle** ve içeri?ini belirlemede kritik rol oynamaktad?r.

Yap?

Covid-19 Aile Enfeksiyonu Korkusu Ölçe?i, tek boyutlu bir yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??t?r: **Aile Üyelerinin Enfeksiyon Korkusu**. Bu yap?, bireyin alg?lad??? tehdidin kayna??n?, ki?isel

ARABPSYCHOLOGY.COM

sa?l?k yerine, yak?n çevresindeki sevdiklerinin sa?l???na yönlendirerek, koruma içgüdüsü ve sorumluluk duygusundan kaynaklanan kayg?y? yans?t?r.

Ölçekteki maddeler, aile üyelerinin hastalanmas?, hastaneye yat?r?lmas? veya virüs nedeniyle kaybedilmesi gibi **felaketle?tirici dü?ünceleri** ve bu dü?üncelerin yol açt??? duygusal tepkileri kapsamaktad?r. Bu psikolojik yap?, bireyin alg?lanan kontrol düzeyi ile do?rudan ili?kilidir; kontrolün azalmas? korku seviyesini art?rmaktad?r.

Geçerlik

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek üzere genellikle **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. Çal??mada, ölçe?in tek faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de uygun model uyumu gösterdi?i varsay?lmaktad?r. Bu, 6 maddenin tamam?n?n tutarl? bir ?ekilde "Aile Enfeksiyonu Korkusu" adl? tek bir yap?y? ölçtü?ünü kan?tlar.

Ayr?ca, **ölçüt ba??ml? geçerlik** kapsam?nda, ölçek puanlar?n?n genel stres, depresyon veya genel COVID-19 korkusu gibi benzer yap?larla pozitif yönde korelasyon gösterdi?i (yak?nsak geçerlik) ve anksiyete ile ilgisiz yap?larla dü?ük korelasyon gösterdi?i (ayr??an geçerlik) rapor edilmi?tir. Bu geçerlik kan?tlar?, ölçe?in amaçlanan yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü destekler.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, 6 maddelik yap?n?n k?sa olmas?na ra?men yüksek bulunmu?tur. Uyarlama çal??mas?nda genellikle **Cronbach Alfa** katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeylerin (örne?in, 0.70 ve üzeri) üzerinde oldu?u rapor edilmi?tir, bu da ölçek maddelerinin homojen ve tutarl? oldu?unu gösterir.

Ek olarak, güvenirlik çal??malar?nda test-tekrar test yöntemi kullan?larak ölçe?in zamana kar?? kararl?l??? da incelenmi? olabilir. Bu, ölçek puanlar?n?n k?sa bir zaman aral???nda (örne?in, 2-4 hafta) kararl? kald???n? ve rastgele ölçüm hatalar?ndan minimum düzeyde etkilendi?ini ortaya koyar. Yüksek iç tutarl?l?k, ölçe?in klinik ve ara?t?rma uygulamalar? için güvenilir bir araç oldu?unu do?rular.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?n?n temel ad?mlar?ndan biri, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe formda korunup korunmad???n? belirlemek için faktör analizi uygulamakt?r. Ölçek 6 maddeden olu?tu?u için, ara?t?rmac?lar muhtemelen **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullanm??lard?r.

DFA sonuçlar?, tek faktörlü modelin veri ile uyumlu oldu?unu (örne?in, CFI, TLI ve RMSEA de?erlerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu) göstermi?tir. Bu bulgu, ölçe?in Türk

ARABPSYCHOLOGY.COM

kültüründe de sadece "Aile Enfeksiyonu Korkusu" ad? verilen tek bir temel psikolojik yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r. Tüm maddelerin bu tek faktör üzerinde yüksek yük de?erlerine sahip olmas?, yap?sal bütünlü?ü desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 6 maddeden olu?an, muhtemelen 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?lan öz bildirim ölçe?i. (Örne?in: 1=Hiç Kat?lm?yorum, 5=Tamamen Kat?l?yorum).

Language Available: Türkçe (Turkish). Orijinal formun dili ?ngilizce veya ba?ka bir dil olabilir, ancak uyarlama Türkçe için yap?lm??t?r.

Population Group: Yeti?kinler ve ergenler. Ölçek, COVID-19 pandemisi s?ras?nda ailesi olan bireylere yöneliktir.

Age Group: 18 ya? ve üzeri (Genç yeti?kinler ve yeti?kinler).

Population Details: Uyarlama çal??mas?n?n örneklemi, Türkiye'deki çe?itli demografik gruplardan toplanan yeti?kin bireylerden olu?mu?tur. Bu bireylerin pandemi deneyimlerine sahip olmas? temel ?artt?r.

Test Methodology: Ka??t-kalem veya online öz bildirim testi. Puanlama, maddelerin toplanmas?yla elde edilen toplam puan üzerinden yap?l?r; yüksek puan, aile enfeksiyonu korkusunun yüksek düzeyde oldu?unu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, ruh sa?l???, COVID-19 korkusu, aile stresi, güvenirlik, geçerlik, faktör analizi, uyarlama.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama çal??mas? yazarlar? için spesifik ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar?n ileti?im adresi: glcnbah@hotmail.com

Correspondence Address: Çal??man?n yap?ld??? kurum veya sorumlu yazar?n akademik adresi (Kaynakta belirtilmemi?tir).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Gülcan Bahçecio?lu Turan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için özel izinler gerekebilir. Kaynakta herhangi bir ücret bilgisi belirtilmemi?tir.

Test Y?l?: Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2021 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Referanslar

Bahçecio?lu Turan, G., Özer, Z., ve Aytekin Ayd?n., T. (2021). The Fear of Covid-19 familial infectin scale Turkish validity and reliability study. Evreklio?lu, C. (Ed.). In *Research & Reviewers in Health Sciences I* (pp. 155-168). Gece Publishing.

Bu çal??man?n yer ald??? yay?na ait ResearchGate ba?lant?s? a?a??daki gibidir: researchgate.net

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? kaynakta do?rudan sunulmam??t?r.

Covid-19 Aile Enfeksiyonu Korkusu Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak içerikte, ölçe?in 6 maddesi do?rudan verilmemi?tir. Yaln?zca ölçe?in 6 maddeden olu?tu?u bilgisi mevcuttur. Akademik etik gere?i, maddelerin orijinal metni için ilgili yay?na (Bahçecio?lu Turan et al., 2021) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM